

Opdracht 1

Je maakt met de leerlingen/kleuters op het einde van elke week een klaskrant. Daarvoor mogen de kinderen een artikeltje meebrengen waarover ze iets willen vertellen. Ze kunnen ook een voorwerp (iets wat voor hen de afgelopen week belangrijk was) meebrengen en erover vertellen of erover schrijven in de krant. (Bij kleuters tekent de leerkracht het verhaal of schrijft enkele woorden op.)

Waar zou je als leerkracht je aandacht op kunnen vestigen, met aandacht voor talen in het achterhoofd, als kinderen bijgevoegde artikels meegebracht hebben?

Welke vragen zou je stellen? Wat wil je de kinderen laten ontdekken?

Praat erover met elkaar. Noteer kort op een apart blad.

Opdracht 2

Verplaats je naar een les wiskunde over breuken. Op de tafel vind je verschillende blokjes. Maak telkens verzamelingen bij onderstaande vragen. Probeer telkens het antwoord te formuleren in een breuk en weer te geven met blokjes.

Hoeveel mensen van dit groepje spreken thuis dialect?

Hoeveel mensen van dit groepje gebruiken typische sms-taal?

Hoeveel mensen van dit groepje spreken vloeiend Frans?

Hoeveel mensen van dit groepje spreken thuis een andere taal dan het Nederlands?

Hoeveel mensen van dit groepje verstaan meer dan twee talen?

Kun je zelf nog andere vragen bedenken rond talen om in de klas aan de leerlingen te stellen én waarvan het antwoord met de blokjes weergegeven kan worden? Zo ja, welke?

Opdracht 3

De kleuters mogen de winkel in de klas zelf bevoorraden met meegebrachte verpakkingen. 's Morgens maken ze hun boekentasje leeg.

Op de tafel staat wat de kleuters verzameld hebben. Je bespreekt samen met de kleuters wat ze meegenomen hebben.

Waarop zou je letten of welke vragen zou je stellen om ook aandacht te geven aan de taal op de verpakkingen? Wat wil je de kinderen laten ontdekken? Hoe pak je dat aan?

Praat erover met elkaar.

Opdracht 4

De leerlingen van het vierde leerjaar krijgen lessen L.O. van meester Wim. Als opwarming laat meester Wim de leerlingen steeds in een rondje lopen. Als hij 'één' roept, moeten de leerlingen springen. Roept hij 'twee', moeten ze de grond tikken. Roept hij 'drie', moeten de leerlingen op één been gaan staan.

Deze maandag probeerde meester Wim een andere variant uit. Meester Wim vertelt dat hij naar Italië op vakantie is geweest en daardoor enkele Italiaanse woorden kent. Wim roept nu de woordjes 'uno', 'duo' en 'tre'.

Welke talensensibiliserende activiteiten zou Wim nog kunnen integreren in zijn lessen?

Opdracht 5

Er komt een nieuwe leerling toe in het midden van het eerste leerjaar. Hij komt uit Syrië.

De juf zal de leerling, zoveel mogelijk samen met de leerling, voorstellen in de klas.

De juf voorziet alleszins al een wereldkaart. Wat zou ze nog kunnen doen, om bijvoorbeeld aandacht te geven aan de taal van het kind?

Praat erover met elkaar.

Opdracht 6

Juf Ilse vertelt in de derde kleuterklas een verhaal over vogels die wegtrekken in de winter naar warmere streken. De vogels praten onderweg met elkaar over hun verlangen naar het zonnetje. Eens ze daar aangekomen zijn, hebben de vogels een probleem. Ze verstaan de andere vogels niet. Wat nu?

Welke vragen zou juf Ilse kunnen stellen aan de kleuters? Waarover zou het gesprek kunnen gaan? Hoe zou ze de kleuters kunnen boeien?

Praat erover met elkaar.